N°. 159.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

MAANDAG 28 NOVEMBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . .
Voor de overige steden des Rijks . . . .

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 60, Ned. Cour.

Bij de overweging van het voorstel der negen leden mag wel worden gelet op de verklaring van een lid van het vorig Ministerie, den tegenwoordigen Minister van Koloniën, die de medewerking van zijn gewezen ambtgenoot voor de Financiën in dit opzigt gaarne erkent, — in de zitting van 18 November jl. gedaan:

»Ik acht mij verpligt aan deze Vergadering mede te »deelen, dat de bezuinigingen en besparingen door »wijze zorgen tot stand gebragt thans reeds zijn ge»klommen tot *zeven en twintig tonnen gouds*, hetgeen »met het volgend jaar zal worden gebragt op *één en »dertig tonnen gouds* en na 1854 op ruim *drie en een »kwart millioen guldens 's jaars*.«

De *Amsterdamsche Courant* beschrijft, met de haar eigen onpartijdigheid »in tegenovergestelde rigting« de discussiën, die in de Tweede Kamer hebben plaats gehad over het in overweging nemen van het voorstel der negen leden.

Eén voorbeeld slechts.

Zij zegt, ten slotte van haar betoog van heden: »Ziedaar dus het voorstel, uit een *staatkundig* en uit »een *finantieel* oogpunt, *door* VELE *vertegenwoordigers »des volks* reeds bij de voorloopige discussie *ongunstig »beoordeeld*.«

Het is — vooreerst — noch uit een *staatkundig* noch uit een *finantieel* oogpunt beoordeeld. De bestrijding was uitsluitend gegrond op *persoonlijke consideratiën*: juist op 't geen »*de Vertegenwoordiger des Volks*« niet mag letten. Voor een deel, maakt *alleen* de heer VAN GOLTSTEIN daarop eene uitzondering.

Door *vele* ongunstig beoordeeld?

Van de *acht en zestig* leden hebben gesproken *elf* leden.

Daaronder behooren twee der voorstellers: blijft *negen*. Van die *negen* hebben *twee* zich noch voor noch [illegible] maar juist op het in overweging nemen aangedrongen, [illegible] heeft zich vóór het voorstel verklaard: blijft *zes*.

Van de *acht en zestig* hebben *zes* leden hunne meening geuit. Die *zes* leden behooren bijkans uitsluitend tot eene en dezelfde rumoermakende partij [illegible] en ten naauwste aan verwant; *hunne* [illegible] daar zij geene onderscheidene fractiën vertegenwoordigde, slechts een eenzijdig gewigt.

Alleen dan, wanneer de *Amsterdamsche Courant* gelooft, dat *hare* lezers geheel van de buitenwereld zijn afgesloten, zouden wij, in het bekende stelsel dier courant, kunnen begrijpen, hoe het mogelijk is, het publiek zoodanige bepaalde onwaarheden onbeschroomd op te disschen.

Het is nu niet alleen illojaal; het is daarenboven zich zelven [illegible] benadeelen.

Het is niet ongepast, in algemeene trekken, nog eens aan de hoofdpunten van de gedenkwaardige discussie van 19 Nov. te herinneren.

De MINISTER VAN FINANTIËN zegt:

»De Regering gelooft, dat eene openbare en opzettelijke be»handeling van dat voorstel in deze Kamer de strekking daarvan »in het juiste licht plaatsen zal, en het voor een iegelijk dui»delijk zal maken, wat het welbegrepen belang van het land »vordert of toelaat te doen.«

Gewis, het Ministerie plaatst zich op een onpartijdig standpunt, en toont, dat eene beoordeeling van *het voorstel*, buiten eenig verband met *de voorstellers*, het vereischte is in het welbegrepen belang van *het land*. De vertegenwoordigers des volks hebben dus te beslissen over het belang van 's Rijks schatkist *en* over het belang van de ingezetenen.

Jammer slechts, dat het *slot* van de rede des Ministers van Finantiën de *onpartijdigheid* uit het oog verloor, en wat al te weeklagend de hulp van de »beproefde vaderlandsliefde« *dezer* Kamer inriep.

De heer VAN DER BRUGGHEN is *plus ministeriel que le ministre*.

»Het eerste middel van niet-ontvankelijkheid bestaat in de »ontijdigheid van het voorstel.« — »Ik acht het inderdaad, om »het gewigt van de zaak, uithoofde van het tijdstip niet oor»baar, dat thans dit entwerp in overweging worde genomen; »ik acht het vooral daarom niet oorbaar, omdat dit ontwerp »niet op zich zelf staat; maar blijkbaar eene strekking heeft, om »op den weg, die door dien eersten stap zal betreden worden, »verder voort te gaan.«

De liefde denkt geen kwaad; maar de vrees sluit de liefde buiten; — daarom is een vreesachtig mensch ook kwaaddenkend, en ziet gevaar, waar geen schijn van gevaar bestaat, en strijdt meestal den strijd van Don Quichot tegen de windmolens.

»Er is nog een tweede middel.«

Dit middel is echter bijna onkenbaar geworden onder de vele betuigingen van hooge achting en erkentelijkheid voor de leden, die het voorstel deden; het wordt ook niet bepaald genoemd, zoo als het eerste middel; maar eindelijk leest men:

»Ik kom tot dit besluit, dat het niet oorbaar en niet wen»schelijk is, dat door het in overweging nemen van het voor»stel, aan die partij de gelegenheid worde gegeven om een voor»deel te behalen, hetwelk voor haar onder deze omstandigheden »en in elk opzigt gewenscht zou wezen, tegenover de lijn der po»litiek welke dit Gouvernement naar zijn oorsprong geroepen is »te volgen, een voordeel hetwelk behaald zou worden in elk »geval hetzij dit voorstel worde aangenomen, hetzij het worde »afgewezen.«

Men meent alzoo, dat zelfs de kennisneming op zich zelf van hetgeen eene partij, als hier al aan *partij* zou behooren gedacht te worden, wenschelijk en raadzaam acht, moet vermeden of ontweken worden. — Eene gewigtige les voor allen, tot wien de anti-revolutionaire partij zich wenden mogt. Eene les, die op de ervaring rust en vooral door het tegenwoordig Ministerie mag in acht genomen worden.

»Ik wensch door de afwijzing van de discussie zelve over dit »voorstel, aan het Ministerie eene bemoediging te geven, een »gordel onder het hart te steken, om zich met zorg te wachten »voor eene politiek, welke een levensteeken voor een noodlottig »[illegible] zou aanzien.«

[illegible]

Onzes inziens [illegible] hier het Ministerie, bij eene ongevergde ondersteuning, eene hoogst dubbelzinnige vermaning.

De heer DONKER drukte zich, door zijne »kortademigheid« niet verstaanbaar uit.... zoodra het loyauteit of illoyauteit betreft; maar overigens beschouwde hij het voorstel als ontijdig, ongepast en geheel verwerpelijk. Wij hadden van den heer DONKER ook geenerlei *licht* verwacht.

De heer RIJK zegt:

»Men kan een doel hoogelijk toejuichen, maar de middelen, »die daartoe worden voorgedragen, hoogelijk wraken. Dit is »thans bij mij het geval. Ik wenschte dit een en ander niet nu, »maar later in het openbaar te motiveren.«

Een regt, fiksch, anti-nederlanderig, zeemans-oordeel; het oordeel van een man, wien het niet om het even is, langs welken weg een doel wordt bereikt; maar die het doel zelf vat, voor oogen houdt en toejuicht, zonder arg of list.

De heer VAN GOLTSTEIN zegt:

»Ik ben vóór het in overweging nemen, maar niettemin tegen »het voorstel zelf gestemd.«

»Reeds bij den eersten oogopslag moet men erkennen, dat »de omstandigheden zoodanige afschaffing van belastingen niet »toelaten en uit dien hoofde dus kan een nader onderzoek niet »wenschelijk zijn. De finantiële gesteldheid, waarin wij verkeeren, »is aan allen bekend. Zij is herhaaldelijk bloot gelegd, zoodat »ieder kan beoordeelen, of inderdaad aan zulk eene aanmerke»lijke vermindering van belastingen als hier wordt voorgesteld, »kan worden gedacht.«

»En is het ons dan ontgaan, dat de toestand van Europa, »die voor elk bloot ligt, van dien aard is, dat wij bijkans op »geene gelukkige toekomst mogen hopen? Het is door menig »ervaren staatsman erkend, dat het eerste kanonschot, dat in »Europa zou gelost worden, het sein zou opleveren tot eenen »algemeenen oorlog, en zoo kan het kanonschot, dat gelost is »aan de oevers van den Donau, welligt teruggekaatst worden »van de oevers van den Rhijn.«

Een gemoedelijk bezwaar of misschien eene ziekelijke aandoening van eenig ligchaamsdeel, die gewoonlijk gepaard gaat met zwaarmoedige vooruitzigten. Nogtans ook een blijk van uitnemende bezorgdheid, meer voor de schatkist dan voor den toestand der arbeidzame volksklasse. Men is uiterst beducht, om, zoo het genaamd wordt, aan de schatkist een verlies, eigenlijk een winstderving te doen lijden; maar daarentegen minder conscientieus, om de ingezetenen meer te laten betalen dan werkelijk voor 's Rijks huishouding noodig is. — In plaats, dat de schatkist *eenigzins* deelt in de wisselvalligheden der tijden, zorgt men, dat ook voor de toekomst inkomsten gewaarborgd zijn, al ligt een groot deel der natie onder den druk. — En zoo men voor den oorlog vreest, behooren de mindere standen, die toch het eerst voor den krijg bestemd zijn, wel goed gevoed te zijn, om voor de dienst gehard te wezen.

Het woord is aan den heer GROEN.

Prof. SCHOLTEN geeft in *de Morgenster* van 23 Nov. eene teregtwijzing aan *de Nederlander*, omtrent vijf onjuiste feiten, ten zijnen aanzien medegedeeld.

De Hoogleeraar eindigt met de volgende ernstige vermaning:

»Kan het een dagbladschrijver, die in de theologie »onervaren is, minder euvel geduid worden, dat hij in »het bespiegelend gedeelte van het systeem gedurig »afwijkt van de leer der Hervormde Kerk; hij legge er »zich dan inzonderheid op toe, om Gereformeerd in de »praktijk te zijn en wachte zich van door het mededeelen »van onwaarachtige feiten en voorstellingen [illegible] »weder ten mijnen aanzien plaats [illegible] »reformeerdheid te doen [illegible] »den Heidelbergschen Katechismus [illegible] 112, »waarin als [illegible] de pligt wordt »voorgesteld [illegible] te verkeeren...., en »in alle handelingen de waarheid lief te hebben, opregt »te spreken en te bekennen. Wie een goed gereformeerd »Christen wenscht te wezen, zij bovenal in dit laatste »opzigt regtzinnig en aan de leer onzer kerk getrouw. »Afwijking van de kerkleer hierin is eene ketterij van »de ergste soort.«

De Fakkel van 25 November behelst een [illegible] artikel over »het Amsterdamsche Kerkrumoer.« —

De geest der anti-revolutionnaire partij wordt daarbij op eene ongunstige wijze voorgesteld [illegible]

[illegible] nationaliteit [illegible] deel der Natie zulke antipathiën aantreft tegen de partij, die door den Heer GROEN wordt vertegenwoordigd?

Wij staren op de volgende zinsnede:

»Hoe *de Nederlander*, het der Toskaansche regering of der »Roomsche hierarchie ten kwade heeft kunnen duiden, dat zij »de Madiai's heeft durven veroordeelen, begrijpen wij niet.«

Het jaar 1853 zal in de geschiedenis der Christelijke Kerk in Nederland bij het nageslacht verbazing wekken.

Het schijnt, dat de *Fakkel* al meer en meer het sedert April gesloten bondgenootschap met de *Nederlander* en de anti-revolutionaire partij verloochent. [illegible] volgende schets van het werken en [illegible] willen en doen der partij pleit niet te [illegible] en bondgenootschap.

Wat die partij *wil*, is ons [illegible] en *doet*, niet. Zij is, wij herhalen het nogmaals, volmaakt georganiseerd en heeft hare vertakkingen door het ganache land. Hare hoofden houden [illegible] en openbare zamenkomsten,

Hare aanhangers volgen slaafs de hun voorgeschreven bevelen. Haar gebied is, ja, de godsdienst, maar nog veel meer de staatkunde. De middelen waarvan zij zich bedienen, zijn de drukpers en het volksonderwijs en de kansel. *De Bazuin*, *de Wachter op Sions muur*, *de Stem*, *de Nederlander*, *de Dietsche Stemmen*, *de Vereeniging* (ja [illegible] *Vereeniging*), *de Christelijke Volksbibliotheek* bij KIRBERGER, de oude *Bazuin*, [illegible] *de Jaarboeken voor wetenschappelijke Theologie* zijn hare organen. De afgescheidene en [illegible] niet afgescheidene gemeenten, benevens de vijfentwintig zondagscholen te *Amsterdam*, om maar iets noemen, de scholen van T[illegible] te *Utrecht*, die van Dr. [illegible] BEELS te *Heemstede*, het seminarie van de *vrije Schotsche kerk* te *Amsterdam*, het seminarie van BRUMMELKAMP te *Arnhem* en VAN DE HAAN te *Groningen* zijn hare kweekscholen, de boeren op *de Veluwe*, aan *den IJssel* en den *Leidschen Rijn* zijn hare trawanten, predikanten van weinig wetenschappelijke ontwikkeling hare herauten en doodeenvoudige zielen, in dienst bij mijnheer A. en bij mevrouw B. hare lofredenaars. Wij weten, zeiden wij, wat de partij *doet*. Zij doet wat hare hand vindt met alle magt, ten einde zich uit te breiden en te versterken. Kiesch is zij niet in de keus en aanvaarding der middelen. Of Dr METBOOM te *Amsterdam* komt, dan of hij te *Groningen* blijft, is haar volmaakt onverschillig. Genoeg, METBOOM's beroep heeft rumoer gemaakt, en dat rumoer is een *protest*. De paus blijft protesteren tegen het vredesverdrag van *Munster*!...

Vraagt men ons: of de hoofden en leiders van de bedoelde partij zelf wel weten, wat zij willen, dan antwoorden wij, dat [illegible] nog niets gebleken is. Het is mogelijk, dat ieder *voor zich* het weet wat hij wil; maar of hij het wel durft uitspreken voor zijnen »vriend«, voor zijnen »medebroeder«, daaraan twijfelen wij.

Buitenland.

ENGELAND.

Men verzekert, dat de oorlogschepen, welke reeds naar Lissabon zijn vertrokken, spoedig door het eskader onder bevel van den admiraal Corry zullen gevolgd worden. Dit laatste zal te gelijk strekken om, des noods, de vloot in het Oosten te versterken.

— De strijd tusschen de Fabriek-eigenaren en het werkvolk, over het bedrag van het arbeidsloon, duurt in Lancashire voort, en baart onder het publiek niet weinig bezorgdheid. Elders is aan de zijde der meesters of der arbeidslieden eenige toenadering zigtbaar; maar te Preston staan de beide partijen nog zeer tegenover elkander, en de loop, dien het geschil aldaar zal nemen, is van meer gewigt, daar vele elders werkzame arbeiders in den strijd deel nemen, door bijdragen derwaarts te zenden voor het fonds tot ondersteuning der van arbeid en verdienste verstoken werklieden.

— Uit eene van regeringswege aan het Parlement medegedeelde opgave blijkt, dat de Britsche schatkist sedert 1849 niet minder dan een millioen pond sterling heeft uitgegeven voor ontdekkingsreizen in de Noordpool-zeeën.

— In de afgeloopen week zijn er in de hoofdstad 1162 personen overleden. Het gemiddeld aantal sterfgevallen in de tien weken op gelijk tijdstip van 1843—1852 bedroeg 1023, welk getal, de sedert vermeerderde bevolking in aanmerking genomen, tot 1125 zou klimmen. De verhouding der voorgaande week was dus weder ongunstig.

— Den 22 Nov. heerschte te Londen eene zware mist. Door de duisternis hebben verscheidene ongelukken plaats gehad. Op de Theems voer geen enkele stoomboot. Den volgenden morgen werd het eerst ten half een uur dag, en ten twee ure moest men het gaz weder aansteken.

FRANKRIJK.

Op het einde van October waren hier te lande 295 suikerfabrieken in werking (40 minder dan op hetzelfde tijdperk des vorigen jaars). De hoeveelheid der gefabriceerde suiker bedroeg bij de 17 millioen ponden (2 millioen minder dan in het vorige jaar).

— Reeds worden op het paleis de Tuileriën uitgebreide bereidselen gemaakt voor de terugkomst van den keizer en de keizerin.

— Eerstdaags zal de transatlantische dienst tusschen Marseille en Braziliё een aanvang nemen. De eerste reis zal worden afgelegd door het schroefschip *Avenir*, van 1000 tonnen. Later zal de dienst worden waargenomen door schroefpaketbooten van 360 paardenkrachten en van 2000 tonnen.

— Sedert eenigen tijd wordt in onderscheidene departementale dagbladen gewaagd van een nieuw middel door tegenstanders der thans in Frankrijk gevestigde orde van zaken te baat genomen, om den keizer openlijk te hoonen; zij verminken namelijk zijne beeldtenis op muntstukken. Zoo leest men in het depart. blad van Saône-en-Loire: »Te Macon bemerkt men sedert eenigen tijd, dat de nieuwe zilveren en bronzen muntstukken, die met de afbeelding des keizers gestempeld zijn, opzettelijk worden verminkt. Dit is het werk van een of andere dwazen als strafbaren partijhaat, terwijl het buitendien de waarde der muntstukken vermindert. Wij meenen te weten, dat de overheden reeds opmerkzaam gemaakt zijn op deze aanranding in beeltenis.«

— Den 23 zijn de graanprijzen te Parijs eenigzins verbeterd, zijnde thans de prijs 57,58 francs per quintaal. Voor eenige dagen was de prijs 62,50 francs. Er blijven 14,260 quintalen ter voorziening over.

— De verzoening tusschen de beide takken van de Bourbons, heeft hier nog al eenigen indruk gemaakt. Men wil, dat er eene overeenkomst tusschen hen gesloten is, waarbij bepaald zou zijn dat de graaf van Chambord zal worden erkend als de wettige erfgenaam der Kroon; dat hij, indien zijne tegenwoordige gemalin vóór hem overlijdt, niet zal hertrouwen, en dat, ingeval hij kinderloos sterft, de graaf van Parijs hem als pretendent zal opvolgen.

BELGIE.

Zoo als reeds gemeld is, is onze regering ongeneigd over te gaan tot het verbod van den uitvoer van granen; hetwelk door sommigen hier te lande verlangd wordt. De ministeriele bladen betoogen het ondoeltreffende van zulk een maatregel.

Het jongste besluit der Fransche regering, waarbij de regten, die op de Belgische steenkolen en het Belgische ijzer, onveranderd werden gelaten; maar de invoer van Engelsche voortbrengselen van dien aard worden begunstigd, heeft onder de belanghebbenden hier te lande een zeer ongunstigen indruk gemaakt. Men houdt het er voor, dat onze regering daartegen zal opkomen, doch het is de vraag of dit veel baten zal. Men vreest dan, dat er eene opzegging zal plaats hebben van het thans nog bestaande, en voor Belgie geenszins voordeelige handelsverdrag van 1845, hetgeen alzoo tot een zoogenaamden tarieven-oorlog zou kunnen voeren.

Ook uit Berlijn luiden de berigten, wegens de onderhandelingen over de overeenkomst betreffende het handelsverkeer, niet gunstig en van daar wordt Belgie met retorsie-maatregelen bedreigd.

Wat den invoer van slagtvee en rijst betreft, wil de regering treden in het gevoelen der meerderheid van de vertegenwoordigers en alzoo tot den 31 Julij des aanstaanden jaars dien invoer vrij van alle regten toelaten. Ook schijnt zij den vrijen invoer van gezout en gerookt vleesch, gedurende het geheele volgende jaar, te willen voorstellen.

DUITSCHLAND.

— De geruchten, dat, in de kerkelijke geschillen in Baden, de Oostenrijksche regering de bemiddeling wil op zich nemen, en dat deze door de Badensche regering is aangenomen schijnt zich te bevestigen. Immers men zag de aankomst van den Kardinaal aartsbisschop van Schwarzenberg te Freiburg te gemoet.

— De Beijersche Landdag heeft den 21 Nov. zijne werkzaamheden hervat.

PRUISSEN.

Hoewel alle spoed gemaakt wordt, om voor die leden der beide kamers, welke hun mandaat nedergelegd hebben, andere te doen kiezen, twijfelt men echter, of al deze verkiezingen wel zullen zijn afgeloopen, vóór de zittingen beginnen. In dat geval zullen de kamers, vooral de eerste, aanvankelijk wel niet genoegzaam voltallig zijn, om te kunnen beraadslagen, zoodat in dit geval de zittingen zullen moeten verdaagd worden.

— Men wil, dat de minister van koophandel eene vermindering van de regten op den invoer van vee, vooral van vet vee, voorgesteld heeft.

DENEMARKEN.

Een Duitsch blad verzekert, dat de prins van Waza tegen de jongste regeling van de Deensche troonopvolging geprotesteerd heeft. De keizer van Rusland moet, als hoofd van het huis Gottorp, geantwoord hebben, dat dit vraagstuk gesloten is.

SPANJE.

De kamers zijn, zonder troonrede, door gemagtigden van wege H. M., geopend. De heer Martinez de la Rosa is met 116 van de 191 stemmen, tot president benoemd.

Men verwacht, dat de eerste voordragt, welke het ministerie doen zal, bestaan zal in de intrekking van de ontwerpen, wegens de veranderingen in de Staatsregeling, door den heer Bravo Murillo voorgeslagen.

— Bij den reeds gevorderden staat van zwangerschap der koningin, heeft men zorgvuldig voor H. M. het overlijden der koningin van Portugal geheim gehouden; men bereidt haar echter op dat berigt voor, doch met verzwijging, dat die vorstin in het kraambed is overleden.

— Er zijn berigten van Cuba, volgens welke er eene nieuwe zamenspanning in het oostelijk gedeelte van dat eiland is ontdekt, en verscheiden personen aldaar zijn in hechtenis genomen.

PORTUGAL.

De berigten uit Lissabon van den 19 geven eenige bijzonderheden over den plotselingen dood van H. M. Koningin Dona Maria. Het is den 15, des middags, dat die vorstin bezweken is, en wel na de geboorte van een zoon, die mede is overleden.

De raad der ministers is onmiddellijk na die smartelijke gebeurtenissen te zamen gekomen en de Koning, gemaal der overledene vorstin, heeft den eed afgelegd als regent gedurende de minderjarigheid des Konings Dom Pedro V. De regent heeft het Kabinet van den maarschalk Saldanha te teugels des bestuurs in handen gelaten, en men koesterde, volgens deze berigten, geenerlei vrees voor de rust des lands. De teraardebestelling der koningin zou den 19 plaats hebben. Het overlijden van Dona Maria had bij alle klassen der bevolking innig leedgevoel opgewekt.

De Prinses de Joinville, de zuster van de overledene koningin, kwam juist een dag na de gebeurtenis met haren gemaal den Taag op, zoodat zij den rouw als 't ware dubbel gevoelt, daar het zoo weinig aan ontbroken had, om hare geliefde zuster nog in leven aan te treffen.

De bevolking van Portugal moet over het regentschap des Konings wel te vreden zijn; men voorzag echter, zoo als reeds gemeld is, de vervroegde meerderjarig-verklaring des Konings.

TURKIJE.

Te Weenen was den 24 het gerucht vrij algemeen verspreid, dat eene *wapenschorsing* tusschen de Turken en Russen was gesloten. De fondsen zijn daarop ter beurze gerezen.

Het bevestigt zich meer en meer, dat de Britsch-Fransche vloot niet in de Zwarte Zee is binnengeloopen en dat zij daar ook niet zal binnen stevenen, zoolang de Russen den Donau niet overgaan.

Het eenige feit van eenig aanbelang in de bijzondere berigten uit Konstantinopel is, dat er een korps Kozakken, onderdanen van de Porte, wordt opgerigt. Dit is het eerste voorbeeld, dat het Christelijk element in de legers van Turkije is opgenomen; bovendien weet men dat er een vreemden legioen, vooral uit Polen bestaande, wordt opgerigt. De generaal Klapka zal denkelijk in Azië een bevel bekomen.

In weerwil van den aanvang der vijandelijkheden, heeft de Engelsche gezant, lord Redcliffe, aan de Porte aangeboden een ontwerp tot schikking der zaken, dat door hem bewerkt en aan de goedkeuring zijner Regering onderworpen was, en welk stuk hem met den lof, welken het verdiende, was teruggezonden. Het stuk is met de *Tury* te Konstantinopel ontvangen en den 7 aan Redschid-Pacha medegedeeld. Men wil weten, dat het eene soort van ultimatum is, door de hoven van Frankrijk en Engeland aan Keizer Nicolaas gerigt en waarin men hem kennis geeft, dat, zoo hij den geest der door de Porte in het Weener [illegible] te wijzigingen niet aanneemt, de beide mogendheden partij voor Turkije zullen moeten kiezen. Daar het eene regeling der zaak gold, was daartoe de goedkeuring der Porte noodig, welke ditmaal dan ook geraadpleegd werd, hetgeen de Weener conferentie welligt niet welgevallig zal wezen. Doch, wat hiervan zij, men verzekert, dat Redschid-Pacha lord Redcliffe heeft doen antwoorden, dat zijn ontwerp te laat kwam, terwijl hij den Engelschen gezant tot overtuiging het bulletin der laatste operatiën van het leger aan den Donau toezond. (Intusschen schijnen, zoo als boven gemeld is, later pogingen tot eene wapenschouwing met eenen goeden uitslag te zijn bekroond.)

— Het huis Baltazzi heeft aan de Turksche regering 33 millioen piasters geleend, welke leening is gewaarborgd door de Egyptische schatting. Zoo men weet, onderhandelt de Porte thans in Parijs en Londen tot het sluiten van eene leening in Europa, welke zij verleden jaar geweigerd had.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 26 NOVEMBER.

De algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Justitie*) der staatsbegrooting voor 1854 worden voortgezet.

De heer BOSSCHA ondersteunt met aandrang hetgeen gisteren is gezegd tot herziening der militaire regtspleging, vooral op grond van de groote gebreken in de militaire strafvordering. Hij verwacht van de veerkracht en den ijver des tegenwoordigen Ministers van Justitie de voorziening, welke zóózeer gevorderd wordt. De achtenswaardige militaire stand moet niet langer aan willekeur zijn prijs gegeven.

De heer GODEFROI onderzoekt wat er regtens is van de vraag omtrent de verpligting tot betaling der transport- en verplegingskosten voor veroordeelde bedelaars en landloopers door de gemeenten en niet door het Rijk. Hij bestrijdt, op het voetspoor van den heer van Reede, de meening des ministers, dat die verpligting zou rusten op de gemeenten. Daartoe bestaat geen wettelijke grondslag hoegenaamd; maar de verpligting komt op den Staat; het zijn judiciele kosten, gevolgen van uitgesproken veroordeelingen, behoorende als zoodanig op de Rijks-begrooting te huis. [illegible]

hij op de ongelijkheid, verwarring en ongelegenheid, waartoe het aangenomen beginsel in onderscheidene gemeenten in de toepassing aanleiding geeft, zoodat de eene gemeente die kosten wel, de andere dezelve niet op hare begrootingen brengt.

De heer VAN GOLTSTEIN bestrijdt de stelling des heeren BOSSCHA, dat de militaire stand aan volslagen willekeur zou zijn prijs gegeven. Hij erkent met dien Spreker vele gebreken, en deelt den wensch naar voorziening; maar men kan niet zeggen, dat alle waarborgen voor behoorlijke regtspleging ontbreken. Hij geeft een overzigt van den loop dier regtspleging in eerste instantie en in hooger beroep. Omtrent de tijdige aanbieding der Wet op de Regterl. Organisatie, is Spr. in twijfel geraakt. Niet, dat hij den Minister van Justitie daarvan een verwijt maakt, of dat hij wil aandringen op een aantal andere wetten, ministeriële verantwoordelijkheid, regt van vereeniging, enz.; neen, alleen de inrigting van het regtswezen trekt thans zijne bijzondere aandacht. Maar in stede eener commissie, had hij liever gewenscht, dat de Minister zelf de taak hadde aanvaard, en zeker, dat de leden der commissie buiten de Kamer waren gekozen. Hij vreest vertraging, en wijst er op, dat er omtrent één hoofdstuk, de cassatie, een lijnregt tegenover elkander staand gevoelen bestaat tusschen twee leden der commissie.

De heer RIJK ondersteunt het gevoelen, door de heeren BOSSCHA en VAN GOLTSTEIN, omtrent de noodzakelijkheid der herziening van de militaire strafregtspleging bijgebragt. Hij voegt er alleen den wensch bij, dat ook het wetboek voor het krijgsvolk te water spoedig veranderd worde, en dat daaruit hoe eer zoo beter verdwijnen moge de middeneeuwsche straffen van kielhalen en ra-vallen. Men zal hem vragen: waarom hebt gij zelf niet reeds vroeger daartoe de hand geleend? Hij antwoordt, dat men steeds in afwachting was van een algemeen strafwetboek, en men geen losse greep in 't bestaande wilde doen.

De heer V. D. BRUGGHEN vereenigt zich gedeeltelijk met de argumenten van den heer Godefroi, dat de kosten voor transport en verpleging van veroordeelde bedelaars, ten laste van het depart. van Justitie zullen moeten komen, en brengt [illegible] nog nadere gronden bij. Maar voor 't vervolg. Tot dusver bestaan er gronden, om die kosten voor rekening der gemeente te houden. Wat het hoofdstuk zelf aangaat, heeft Spr. eenige bedenkingen, die hem echter niet tot afstemming regtigen. Zij komen in vele opzigten overeen met de opmerkingen, gisteren reeds gemaakt; doch vooral doet ook hij uitkomen, dat hij hoopt en vertrouwt, dat de regterlijke organisatie een goed, spoedig en goedkoop regt zal verschaffen. Zelfs zou, door partiële verbetering, bereids veel goeds zijn aan te brengen, door wegneming van de gebreken in onze burgerlijke regtsvordering. Hij dringt wijders aan op eene verbetering der rijkspolitie.

De heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE deelt het gevoelen, dat er voor de gemeenten, vooral ten platte lande, een schromelijke last gelegen is in het dragen der kosten voor overbrenging en verpleging van bedelaars; maar hij rigt een waarschuwend woord tot hen, die al deze kosten op de Staatsbegrooting zouden wenschen te doen voorkomen, waarvan toch het gevolg zou zijn, dat langzamerhand alle kosten voor de armen van al de gemeenten ten laste van het Rijk zouden komen.

De heer HUGENHOLTZ weerspreekt de stelling der Memorie van [illegible]woording, vooropgezet omtrent het niet-noodzakelijke [illegible]stelling, van wettelijke verordeningen voor de bevelhebbers [illegible] koopvaardijschepen. Hij acht dit integendeel dringend [illegible]zakelijk; voorts ondersteunt hij wat door anderen nopens [illegible]zakelijkheid tot herziening der militaire regtspleging, zoo te land als te water, is in het midden gebragt. Steeds heeft hij daarop aangedrongen.

De heer VENING wijst er op, dat de regeling van het belangrijk onderwerp nopens het armbestuur door den grondwetgever aan den wetgever is opgedragen, zoodat deze zaak van zelve nader zal worden overwogen.

De heer RIJK deelt geheel het gevoelen van den heer Hugenholtz, nopens het wenschelijke tot vaststelling van wettelijke regeling van het onderwerp der koopvaardijwetgeving.

De heer ELOUT verheugt zich over het aangenomen stelsel tot invoering van partiële verbeteringen. Dat is ook het beste middel, om tot eene goede Regterlijke Organisatie te geraken. Hij hoopt, dat dit stelsel ook worde toegepast op de wetboeken van Burgerlijke Regts- en Strafvordering. Hij wijst ook op de bestaande behoefte, om een nieuw Wetboek van Strafregt vast te stellen. Eindelijk geeft hij den wensch te kennen, dat er geen denkbeeld moge bestaan, om eene zoogenaamde hooge politie in te voeren, daar hij zich overtuigd houdt, dat het hoofd van het Ministerie van Justitie daartegen gestemd is.

De heer GROEN heeft enkele vragen aan den Minister van Justitie: 1°. hoe de belofte van partiële wijziging van vele wetten in overeenstemming te brengen is met het 5de addit. artikel der Grondwet, dat dan toch nog in die Grondwet geschreven staat; 2°. wenscht Spr. toezeggingen omtrent de aanbieding der wetten op de ministeriële verantwoordelijkheid en het regt van vereeniging. Eindelijk komt Spr. op tegen de stelling, door den heer GODEFROI [illegible] loops bijgebragt, dat men niet gewoon is met de Regering [illegible] beginselen van nog aan te bieden wetten te spreken. Spr. beaamt dit in geenen deele; maar meent, dat de Kamer het minste regt heeft op het kennen der hoofdlijnen.

De heer SANDER ondersteunt het aangevoerde nopens de kleine geregtskosten, en vertrouwt, dat al het deswege [illegible] leiden zal tot herziening van het z. i. ongelukkig besluit van Junij 1851; hij acht overigens de wijze van verdeeling tusschen de regtbanken en kantongeregten hoogst onbillijk. Ten slotte heeft hij met genoegen gezien, dat de Regering voornemens is, verbetering aan te brengen aan het huis van arrest te Dordrecht, waartoe dringende noodzakelijkheid bestaat; hij hoopt, dat reeds in de volgende begrooting de som worde uitgetrokken tot den opbouw van een nieuw huis van arrest te Dordrecht.

De VOORZITTER verzoekt den sprekers zich thans zooveel mogelijk bij de algemeene beschouwingen te houden.

De heer VAN ECK klaagt over het niet-voordragen van vele noodzakelijke wetten, en wijst daarbij:

1°. Op de Regterlijke Organisatie. De minister bezat daartoe en eigen ervaring en veelvuldige bouwstoffen. Waartoe dan wederom eene commissie benoemd? Dit kon alleen tot vertraging leiden; 2°. de ministeriële verantwoordelijkheid en regt van vereeniging en vergadering. Ook hieromtrent bestaan vroegere ontwerpen, waarover veelvuldige wisseling van gedachten heeft plaats gehad, en dus gereed zijn voor nadere bewerking. Bovendien, de Minister heeft politieke antecedenten en moet geacht worden met al die onderwerpen van nabij bekend te zijn.

De heer WESTERHOFF verklaart, dat hij vóór dit hoofdstuk stemmen zal, niet omdat zijne wenschen tot bezuiniging bevredigd zijn, maar omdat hij den minister tijd wil geven, om zijne ontwerpen af te werken gelijk de Spr. dit omtrent een voorganger van den minister, die ook pas optrad, insgelijks heeft gedaan. In allen gevalle, het zal de laatste keer zijn, dat hij dit hoofdstuk aanneemt, zoo nog langer uitgesteld blijft, krachtige vereenvoudiging en bezuiniging, ook bij dien tak van algemeen bestuur.

Z. EXC. DEN MINISTER VAN JUSTITIE volgt de discussiën, gisteren en heden gevoerd. Hij brengt die te zamen tot de volgende punten. 1°. de wetten, waarvan men de voordragt verlangt in het algemeen; 2°. de militaire regtspleging in het bijzonder; 3°. de kleine geregtskosten; 4°. de kosten tot opzending van veroordeelde bedelaars, en 5°. die van de politie. — Wat het eerste punt betreft, zal hij, voor zoo veel betreft de wetten, door de Grondwet bevolen, geene belofte doen, aangezien hij de indiening daarvan ter gelegener tijd, pligt acht. Hij komt alleen op tegen de beschuldiging van werkeloosheid, ofschoon hij eigenlijk niet weet, wien de beschuldiging geldt.

Immers de heer VAN AKERLAKEN heeft gezegd hiermede niet te bedoelen het hoofd van het Departem., maar het Depart. zelve. Nu kent de Minister geen Depart. zonder hoofd, daar de Minister toch de impulsie moet geven. Van zijne ambtenaren moet hij getuigen, dat zij de meeste werkzaamheid aan den dag leggen en hun geen moeite te veel is. De beschuldiging geldt dus den Minister. En nu moet hij die van zich afwerpen, zoo voor zich, als voor zijne voorgangers. Hij houdt het er voor, dat geacht lid niet genoeg doorgedrongen is tot al het werk, hetwelk op het hoofd van het Depart. van Justitie berust.

Z. Exc. geeft een overzigt daarvan, en doet er uitkomen, dat er geen zaak van eenigen omvang is, of de min. is er mede gemoeid, en hij komt dus tot het resultaat, dat noch hij, noch zijne voorgangers de beschuldiging van werkeloosheid hebben verdiend. Ook is de min. van meening, dat niet alles te gelijk moet worden aangeboden, ten einde ook de Kamer des te geregelder zal kunnen werken. — De min. herhaalt het: de grondw.-wetten zijn gebiedend; omtrent de andere wenscht hij geen belofte te doen.

Maar, vraagt men, hoe zult ge dan, met uw stelsel van partiële verbeteringen, het dan maken met de organieke wetten. Z. Exc. gelooft, dat men daarmede bedoelt het regt van vereeniging. Een lid heeft daarbij gesproken van de afschaffing van art. 291 en volg. Code Pénal. De Minister antwoordt hierop, dat zoodanige afschaffing niet in het kader van die wet ligt, maar dat hij wel wil verzekeren, dat die afschaffing daardoor weinig of niet zal worden vertraagd. Eene partiële wijziging kan wel omtrent de wet op de vereenigingen worden aangeboden, [illegible] eene [illegible] verbetering, [illegible] werpen.

De Minister komt tot de [illegible] benoeming eener commissie tot onderzoek der grondslagen van eene R. Organis. Hij had voorzien, dat dit geen onverdeelden bijval zou vinden; dat men de zaak niet nieuw zou noemen, vermits hij Minister, en zijne opvolgers, reeds ontwerpen hadden aangeboden, waaruit gemakkelijk een geheel kon worden gemaakt. ZExcl. was echter van eene tegenovergestelde meening, en geloofde dat, bij zoo veel verschil van bouwstoffen, het zaak was, door kundige mannen een [illegible] te laten doen [illegible] [illegible] woordige Kamer is een trouw uitdruksel van de gevoelens der Natie. Daarom juist is er veel verschil in gevoelens, met vroeger, en nu is de vraag, welk stelsel zal moeten worden aangenomen? Daarom moet de zaak worden onderzocht, door mannen, die het kunnen beoordeelen, en zijn er zoo vele leden der Kamer in de commissie. Intusschen repudieert Zijne Exc. niet hetgeen hij den 13 Mei 1848 gezegd heeft. Nog verlangt hij dat, met eene vereenvoudiging van het regt, dit beterkoop verkregen worde. Dit echter kan langs verschillende wegen worden verkregen; vandaar een beroep op kundige mannen. — Twee leden hebben eene wet op de tucht op de koopvaardij verlangd. ZExc. houdt zoodanige wet voor niet noodzakelijk.

De Minister gaat over tot het tweede punt: de militaire regtspleging. Hij gelooft, dat het nuttig en goed zou zijn, daarin wijzigingen te brengen, maar meent toch, dat die regtspleging zoo slecht niet is.

Omtrent het derde punt komt het den Minister voor, dat die kleine geregtskosten soms te hoog opgevoerd zijn. Het zou echter verkeerd zijn, reeds nu het besluit van 1851 in te trekken.

Ten aanzien van het vierde punt heeft de Minister, als slotsom van zijn gevoelen te kennen gegeven, dat het voornemen bestaat, de transportkosten van veroordeelde bedelaars ten laste te brengen van het Rijk, doch niet de verplegingskosten in de kolonien, daar hij de meening is toegedaan, dat, zoo men dit laatste aannam, de Staat zeer groote nadeelen zou lijden. Ten vijfde is de Minister in ontwikkeling getreden nopens het politie-wezen, en heeft kortelijk uiteen gezet de verschillende stelsels, die deswege tegenwoordig worden verdedigd. Volgens de specialiteiten in dat vak, zou eene algemeene politie, die voor Rijk, provinciën en gemeenten zorg zou dragen, het meest wenschelijk zijn. In plaats van ƒ 26,000, die hij nu vraagt, zou dergelijke algemeene politie wel 2 millioen kosten.

De heer VAN AKERLAKEN is niet tevreden met de belofte, dat de organieke wetten ter gelegener tijd zullen worden ingediend. Hij wilde de toezegging hebben, dat dit tijdstip nog in deze zitting zou plaats hebben.

De heer VAN HOËVELL behandelt nog nader den maatregel der benoeming eener commissie voor het werk der Regterl. Organisatie. Hij toetst de gronden, opgenomen in de Memorie van Beantwoording, en in hetgeen de Minister heden zeide. Er is hier geen bijzondere toestand, maar een zeer gelukkige voor den Minister, dat hij namelijk reeds sedert 1848 grondslagen had en ontwerpen die voorafgegaan zijn; dus alle mogelijke bouwstoffen.

Op het gezegde des Ministers, dat deze kamer de getrouwe afdruk is van de gevoelens der Natie, en dat daarom vele leden dier Kamer in die commissie waren opgenomen, antwoordt Spr. vooreerst, dat het hem dacht, dat het de pligt der Regering was, hare eigene beginselen getrouw te blijven, en niet die te laten afhangen van de kans van welgelukken, dat een of ander onderwerp in deze Kamer kon hebben. Hij vindt in dergelijk systeem hetzelfde terug, wat de Regering gedaan heeft bij de Wet op de kerkgenootschappen, namelijk aanbieding van eene wet, uitgaande van een bepaald beginsel, maar toelating dat dit beginsel in den loop der discussien door amendementen geheel werd veranderd. Hij wil dit verder aantoonen, doch op de bemerking des Voorzitters, dat de Spr. daardoor buiten de orde zou komen, — bepaalt hij zich tot de opmerking dat het geval hier nog erger is, want men biedt hier geen ontwerp aan, maar roept deskundigen op en zegt: leg mij een ontwerp voor naar uwe beginselen; zoodoende houdt de Minister zich niet aan zijn eigen beginsel, dat hij bereids in 1848 had, maar let alleen op een ontwerp, dat kans heeft aangenomen te worden.

De heer VAN RAPPARD treedt in nadere bijzonderheden omtrent de transportkosten der veroordeelde bedelaars en nopens de kleine justitie-kosten.

De heer VAN REEDE, dankende voor de toezeggingen, door den Minister gedaan, komt terug op nog enkele stellingen zijner rede van gister. De strekking is, om aan te toonen, dat er met betrekking tot de kleine justitie-kosten, geene weelde bestaat.

Nog hebben, in antwoord op den Minister of op vorige sprekers, kortelijk het woord gevoerd de heeren van Lijnden, Groen, van der Brugghen, van Lennep, Hugenholtz, van Goltstein en van Eck.

Het spreekt van zelf, dat die re- en duplieken wederom geheel liepen over de punten, in de zittingen van gister en heden ter sprake gebragt, en dus bijbrenging van nadere redenen of verduidelijking van vroeger geopperde stellingen en argumenten. Sommige sprekers waren geheel, andere gedeeltelijk bevredigd door de oplossing van eenige of meerdere hunner bedenkingen; anderen waren niet tevreden gesteld en [illegible] hunne bezwaren omtrent de behandelde [illegible] bij de rede des Ministers.

De algemeene beraadslagingen zijn vervolgens gesloten.

Een voorstel van den heer AKERLAKEN, om eene avondzitting te houden, wordt aangenomen met 33 tegen 29 stemmen.

's Gravenhage, 26 November.

Z. M. heeft goedgevonden: aan Mr. O. L. G. F. Aberson en en W. Hulshoff, op verzoek, eervol ontslag te verleenen als kapiteins bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam; en bij dezelve te benoemen: tot kapitein Q. W. van Hoorn, [illegible] 1sten luit.; tot 1ste luit. Mr. B. J. Ploos van Amstel, [illegible] W. Hooglandt, J. van Someren Brandt, L. M. [illegible], A. L. Kuijper van Harpen en J. J. Beckering, thans 2de luit.; tot 2de luit. E. Slaghek, J. Corver, Mr. [illegible] Linden, D. Cordes, J. de Jong Schouwenburg, [illegible] W. C. Röell en A. [illegible]

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen: bij het wapen der infanterie, tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang), bij het reg. gren. en jag., den 2den luit. P. A. J. Veerman, van het corps; bij het 1ste reg., de 2de luits., F. G. F. L. Charlier, van het 2de reg., en W. J. G. H. Keetell, van het koloniaal werf-depot; bij het 3de reg., de 2de luit. F. J. G. W. Leers, van het 7de reg., F. O. Kruijt, van het kol. werf-depot, en B. J. V. Vink, van het 1ste reg.; bij het 4de reg. den 2den luit. J. A. Timmerman, van het corps; bij het 5de reg. den 2den luit. H. O. Mecima, van het corps; bij het 6de reg. den 2den luit. A. J. Krafft, van het corps; bij het 7de reg. den 2den luit. C. Jongelijn, van het corps.

---

* Naar men verneemt worden HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, benevens de jeugdige prinses [illegible] aanst. Dingsdag van Berlijn in de residentie [illegible] wacht. Ook HH. KK. HH. prins en prinses [illegible] worden tegen 5 December uit Luxemburg [illegible] terug verwacht.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, die nog niet zijn beedigd [illegible], zijn hiertoe opgeroepen tegen Donderdag, 1 December aanstaande.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Brussel, zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1853 aangekomen, uit vreemde havens, 6 Nederlandsche schepen, metende 433 lasten, als van Wildau 1 met constructie-hout en lijnzaad: van Londen 1 met tras, en 1 met raapzaad, van Bordeaux 3 met wijn, brandewijn, rhum, olijfolie, geconfijte vruchten, terpentijn, enz.; van Bayonne 1 met boonen en hars en van Memel 1 met planken.

Van deze schepen vertrokken 2 in ballast naar Antwerpen, naar Liverpool 1 met suiker en 1 met schors, naar Lubeck 1 met vensterglas en 1 met glas, kristal, spijkers en vitriool, naar Hamburg 1 met glas, kristal, papier, porselein, vermicellie en naar Londen 1 met zout, olie en glas.

De *Schiedamsche Courant* meldt, dat ook de Kamer van Koophandel aldaar voornemens is, een adres bij de Tweede Kamer in te dienen, om het bekende voorstel der 9 leden, voor zoo verre de afschaffing van het tonnegeld betreft, ten sterkste te ondersteunen.

Bij de verkiezing van 4 leden voor de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Dordrecht, zijn de heeren Mr. P. Blussé van Oud-Alblas met 55, A. Vos met 51, F. C. Deking Dura met 48 en Mr. A. Blussé met 48 van de 61 uitgebragte stemmen herkozen.

De *A. C.* meldt, dat uit de residentie geschreven wordt, dat de predikanten der Ned. Herv. gem. alhier sedert eenigen tijd op den kansel noch mantel noch bef bij hun openbaar dienstwerk dragen. Dit zou geschieden ten gevolge van een met eenparigheid van stemmen door hun Eerw. genomen besluit. Ook de voorzangers zouden deze kerkelijke onderscheidingsteekenen bij de openbare eeredienst hebben afgelegd.

De *A. C.* zegt, dat niet nu, maar sedert lang het verbod tot het overloopen der conducteurs langs de rijtuigen van den hollandschen spoorweg is gegeven en dat zulks zelfs op strenge straffen was verboden. Wanneer de conducteurs, door het niet opvolgen dier orders een ongeluk krijgen, is dit aan niemand dan aan hen zelf te wijten.

Den 19 dezer is door den heer C. Smit, te Alblasserdam, op de werf van den heer J. Jonker, aan den Kinderdijk, de kiel gelegd van het barkschip *Vrije Handel*, groot 300 lasten, voor rekening eener reederij, onder directie van de heeren Muller en Reesse te Amsterdam.

Men meldt uit Antwerpen, dat de werken aan den spoorweg naar Nederland met zooveel kracht worden voortgezet, dat, indien het weder dit niet belet, de weg met 1 Januarij a. s. niet alleen tot Roozendaal, maar zelfs tot Roodevaert en Breda zal gereed zijn.

In eene op gisteren gehoudene vergadering van de orde van advocaten, te Amsterdam, is eene nominatie opgemaakt ter vervulling van de vacatures, ontstaan door de periodieke aftreding van de heeren mr. A. Brugmans en mr. B. Donker Curtius, als leden van den Raad van Toezigt en Discipline. Op die nominatie zijn gebragt de heeren mrs. A. Brugmans, B. Donker Curtius, J. Kannes en D. Rutgers van Rozenburg Jr.

Men meldt uit Amersfoort, dat aldaar op den 24 dezer eene verloting plaats had van fraaije voorwerpen, handwerken enz. [illegible] van eene aldaar bestaande nuttige en eenvoudige [illegible] eene breischool voor behoeftige kinderen. [illegible] ontvangen deze kinderen goed brood; [illegible] gen zij voedsel en raken aan den arbeid gewoon. De algemeene deelneming in de verloting strekte tot bewijs van de belangstelling in deze nuttige inrigting.

Het is nu ruim één jaar, dat door den Heer C. H. SUSAN Jr. alhier, wordt uitgegeven een *Weekblad voor alle Standen* met het lofwaardig doel om onder het algemeen beschaving, kennis en verlichting te verspreiden. De Redactie heeft zich tot dusverre zeer goed van die taak gekweten en het is daarom wenschelijk dat dit blad, in welks kolommen men [illegible] artikelen aantreft van mannen, die in ons land met roem bekend zijn, al meer en meer die ondersteuning vinde, welke [illegible] eene nuttige zaak ten volle waardig is. Ten einde de bekendheid van het blad te bevorderen, laten wij hier volgen eenige mededeelingen omtrent deszelfs inrigting: De Redactie van het Weekblad tracht ieder, in welken stand ook geplaatst, eene degelijke en boeijende lectuur te verschaffen, en houdt daarbij het midden tusschen eene staatkundige courant en een eigenlijk volksblad, zoo als men die vooral in Duitschland en Frankrijk [illegible] groote menigte, aantreft; en ofschoon dit blad — [illegible] reeds aanduidt — voor alle standen is bestemd, [illegible] Redactie zich echter hoofdzakelijk voor, het ook nuttig te doen zijn voor die klasse, welke in Nederland *altijd teregt* als den sterksten steun van den Staat werd beschouwd, namelijk: de arbeidende klasse. Dienovereenkomstig wordt dan ook steeds in het bedoelde blad de ware volkstoon aangeslagen en toont de Redactie duidelijk, zich te beijveren, om voor ieder en voor allen duidelijk en verstaanbaar te zijn en aan het blad een echt Hollandsch karakter te geven. Tevens biedt zij al degenen, die eenigen tak van handwerksnijverheid uitoefenen, de gelegenheid aan tot het plaatsen van mededeelingen omtrent nieuwe ontdekkingen en uitvindingen in hunne respectieve vakken en wat leiden kan tot besparing van geld en tijd — de groote voorwaarden van onze eeuw — om op die wijze ook eene nuttige en leerzame wisseling van denkbeelden te doen ontstaan. Teregt heeft de Redactie in een der Nommers van het Weekblad gevraagd: „Waarom zou de arbeidende klasse in Nederland ook niet een orgaan hebben? Het ontbreekt ons land toch waarlijk niet aan ambachtslieden, die goed gezond verstand bezitten! Zoo ergens, dan is hier die zoo nuttige stand vatbaar voor beschaving. De Fransche ambachtsman heeft zijn „*Journal du Peuple*," waarom zou ook de Nederlandsche geen blad bezitten, waarin de belangen van zijn stand behandeld worden, en dat zijne kolommen openstelt voor bijdragen *voor* en *door* het volk?" Die woorden verdienen behartiging. Meer en meer toch wordt er in dezen tijd gedaan voor de industriële opleiding der volksklasse. Meer en meer toch komt men tot de overtuiging dat, bij de mededinging der volkeren, welke thans bestaat, overlevering, routine en kunstgrepen niet de algeheele handwerksbekwaamheid uitmaken en dat de meeste bedrijven bij enkel practicale uitoefening duizendvoudige onvolledigheden in de toepassing overlaten. Een blad dus, dat voornamelijk gewijd is aan de belangen van nijverheid en van den ambachtsstand verdient in ruime mate ondersteuning en deze is zoo veel te gemakkelijker te verleenen uit hoofde van den bijzonder geringen prijs (5 cents per week). Ten einde de strekking van het blad nog beter te kunnen beoordeelen, laten wij hier volgen de verdeeling der rubrieken:

1. Leidend artikel van zedelijke strekking in verband met gezonde beginselen van regt en staathuishoudkunde; 2. Handel en fabrijkwezen, landbouw, jagt en visscherij; 3. boekaankondigingen en boekbeoordeelingen (voornamelijk van volksboeken); 4. Berigten, bevattende een volledig overzigt van al hetgeen er van week tot week op het gebied van nijverheid voorvalt, zoo wel binnen- als buitenslands; 5. Allerlei, anecdoten en feuilleton; 6. Aanbestedingen in het geheele rijk; 7. Openstaande betrekkingen; 8. Ingezonden stukken, hoofdzakelijk over populaire natuur- en scheikunde; 9. Rekenkunstige en technische vragen; 10. Advertentien.

Ingezonden Stukken.

DE HOUDING DER ANTI-REVOLUTIONNAIREN.

Bij de discussiën, in de zitting der Tweede Kamer van Zaturdag den 19 Nov. over het in nadere overweging nemen van het voorstel tot afschaffing van den accijns op het geslagt en van het tonnegeld, is waarlijk allerliefst, alleredelmoedigst en wel waardig om er de aandacht op te vestigen. Hoewel de „vrienden en mannen dezerzijds" in den regel weinig deel nemen aan de discussiën over onderwerpen, die niet op kerkelijk terrein liggen, of die er niet op gesleept kunnen worden, hebben zij ten opzigte van het onderhavige voorstel eene uitzondering gemaakt op eene wijze, die naar ik geloof, de oogen der natie wel moet openen voor hunne bedoelingen, denkbeelden en staatkundige rigting, en bovenal voor hetgeen zij verwachten kan van hunne leiding, zoo het hun mogt gelukken zich aan het roer des Staats te plaatsen. In dit geval zouden zij het volk, blijkens de gevoerde discusssiën, in christelijke liefde onderrigten, dat de afschaffing eener belasting den prijs der levensmiddelen doet stijgen. Zouden zij het voeden met vleesch? neen; met brood? evenmin, maar met geestelijk voedsel, met regtzinnige beginselen, met anti-revolutionnairen theorien, en de schepen bevrachten met bijbelteksten en kerkelijke protesten. Hoe gelukkig, hoe benijdenswaardig gelukkig zou dan de natie wezen! — Behalve op de ontijdigheid, ondoelmatigheid enz. van het voorstel, hebben de „vrienden" hoofdzakelijk gewezen op de politieke strekking, op de namen der voorstellers, op de rigting der partij, waartoe deze behooren, en voornamelijk daarom hebben zij het voorstel reeds vooruit bestreden. „Wij moeten", zegt de heer Groen, [illegible] weren, omdat wij aan de [illegible] geven." Hoe [illegible] christelijk! Omdat Thorbecke het voorstel heeft ingediend, laat daarom de geringe burgerman maar onder den druk der omstandigheden bezwijken, laat daarom de arbeidende klasse maar van honger omkomen, laat daarom *de premie van uitvoer* naar vreemde markten maar bestaan, laat daarom de nood maar voortduren. Welk een krachtig argument, en bovenal welke aanbiddelijke liefde! Omdat het voorstel anti-ministerieël is, zeggen de „vrienden", daarom alleen moeten wij het bestrijden. Maar dat Ministerie heeft eene kerkwet in het leven geroepen, die, volgens hunne eigen uitdrukking, „verbittert, teleurstelt en eene mystificatie is"; dat Ministerie, zeggen hunne organen, heeft zijne „tegenovergestelde rigting" voor als nog in het duistere gelaten, en verdient weinig vertrouwen; dat Ministerie, verkondigt hun periodieke drukpers, is niets dan eene verandering van namen en personen. Voor ons, die den heiligen geest der antirevolutie niet hebben, is de consequentie der houding moeijelijk, zoo niet onmogelijk te begrijpen. Daartoe moet men stellig *geanti-revolutionneerd* zijn. Vroeger hebben de „vrienden" der Kamer slaafsche onderdanigheid aan het Ministerie verweten, maar thans? ja, thans zijn de rollen verwisseld, thans is men zelfstandiger, onafhankelijker, gelijk de vertegenwoordiging behoort te wezen, thans moet men een voorstel weren, *omdat* het anti-ministerieël is. Verraadt dit slaafschheid en onderdanigheid aan het Ministerie? Neen, dat bewijst onnavolgbare zelfstandigheid, natuurlijk in anti-revolutionnairen zin! Het is een populair voorstel, [illegible] monster, dat den kop moet worden ingedrukt, zegt de heer Groen, juist *omdat het populair is.* Welk eene [illegible] erkentelijkheid van den heer Groen voor het volk, [illegible] volgens hem, in de April-beweging een protest [illegible] *populairen vorm* heeft geleverd! *Toen* was het [illegible] verstandig, goed, begeesterd, protestantsch, kortom eng[illegible] achtig, want toen hielp het de verwarring vergrooten, de oneenigheid vermeerderen, de scheuring verwijden; toen zond het meerdere „vrienden" naar de Kamer en [illegible] sterkte het de lieve „partij"; maar thans nu de nood dreigt en de honger aan de deur klopt, nu is het volk een monster, een dwingeland een vijand; nu moet elk voorstel in het *volksbelang* gedaan, onmiddellijk gesmoord en onderdrukt worden; nu verdient het werktuig, waarvan men zich indertijd heeft bedient geen medelijden, geen erbarmen, geen hulp of verlichting van de drukkende lasten. Heilige dankbaarheid der anti-revolutionnairen; hoe schoon, schitterend en christelijk zijt gij! Woorden ontbreken mij om u naar waarde te prijzen. Slechts stamelen kan ik uw lof; slechts danken uwe zuiverheid; slechts bepeinzen uwe godsdienstige strekking. Hoe dankbaar moet de natie niet tot u opzien, die in het voorstel van Thorbecke hoofdzakelijk de *populariteit* verafschuwt, en hoe [illegible] zijn op den toekomstigen dag der verkiezing als gij naar [illegible] teit zult worden geoordeeld!

Assen, 22 Nov. 1853. *S. J. M.*

Advertentiën.

Laatste Berigten.

Z. M. heeft goedgevonden te bevorderen tot kommandeur der orde van den Ned. Leeuw jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest, voorzitter der commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmer-meer; en te benoemen tot ridder [illegible] Waterstaat J. A. Beijerinck en T. Kock, [illegible] en zulks ten einde een bewijs te geven van 's Konings tevredenheid wegens het gelukkig tot stand brengen der grootsche onderneming, aan de zorgen van genoemde commissie en van de onder haar toezigt werkende ingenieurs toevertrouwd.

Z. M. heeft benoemd, tot commissaris van politie en waterschout te Hellevoetsluis, A. C. Boonzajer.

Z. M. heeft aan mr. G. A. Fokker, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag als kantonregter te Middelburg.

Z. M. heeft aan mr. F. H. van der Kop, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Vlieland, provincie Noordholland.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 November 1853.

	Pct.			Pct.	
Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$61\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	[illegible]		
Dito Certificat.	3	$74\frac{1}{4}$	*Hope* 1798/18[illegible]		$104\frac{7}{8}$
Dito dito	4	$92\frac{3}{4}$ $\frac{15}{16}$	Dito 18[illegible]	5	$103\frac{1}{4}$
O. I. Leening.	4		Cert. [illegible] 1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$91\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$	[illegible] Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	$89\frac{7}{8}$ 90
Belgie.			Dito *Stieglitz.*	4	$88\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$
Certificaten [illegible]			Dito dito 5e Ser.	4	
Dº *Rothschild* [illegible]			Inschr. Assig.	6	
Frankrijk. [illegible]			Certific. dito	6	$69\frac{9}{16}$
[illegible]			**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$21\frac{9}{16}$ $\frac{5}{8}$	Obligatien	4	
Dito Buitenl.	3				
Dº Binnenl. $^{6}/_{m}$.	3	$40\frac{7}{8}$ $41\frac{1}{4}$ 41	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$5\frac{1}{2}$	Metalliek	5	$76\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$90\frac{7}{8}$ $1\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$
Portugal.			Dito letter B. [illegible]		$90\frac{7}{8}$ $1\frac{1}{8}$ [illegible]
Londen nieuwe.	5	$36\frac{3}{8}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{3}{4}$	Dito 1847	[illegible]	[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{5}{8}$

Philad., Bank-Actien. $4\frac{5}{16}$; Mexic., te Londen 3 pct. $23\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onb. $23\frac{3}{16}$; Gren., te Lond. p. s. 100 $2\frac{1}{2}$ pct. 19; Dito Uitgesteld $1\frac{1}{16}$, $8\frac{1}{8}$.

Bij tamelijk veel affaire waren Binnenl. fondsen heden tot verbaasde prijzen zeer geacht. Van buitenl. effecten vonden Spaansche Oosterijksche en Portugeesche, insgelijks tot verhoogde koersen veel koopers. In Russische was de stemming ook williger doch in deze ging hier weinig om. Amerik. fondsen waren heden in 't algemeen iets lager.

LONDEN, Vrijdag 25 November. Consols op t. $95\frac{1}{2}$; Mexic. N. 3 pct. $25\frac{1}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $71\frac{3}{4}$; Ecuador $5\frac{1}{8}$; Spanje [illegible] pct. $22\frac{1}{8}$; Certific. $5\frac{3}{8}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. $98\frac{1}{2}$; dito 5 pct. 11[illegible] Sardinië 5 pct. 92.

PARIJS, Vrijdag 25 November. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ex c. 100, dito 3 pct. op t. 74.40; Spanje binn. 3 pct. $41\frac{1}{2}$; dito [illegible] $21\frac{3}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $96\frac{1}{4}$; N. Metall. $91\frac{1}{2}$.

WEENEN, Vrijdag 25 November. N. Metall. $92\frac{1}{2}$; [illegible] 1384; Wissel Lond. 11.16; Parijs $135\frac{1}{2}$.

MADRID; Dingsdag 22 November. Sp. Binn. 3 pct. [illegible] dito nieuwe 1 pct. $21\frac{7}{8}$; Certific. $3\frac{1}{2}$.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te [illegible]